

G7 ÜLKELERİNİN TİCARİ İLİŞKİLERİ: ABD VE JAPONYA¹

1. Sayed Samiullah Sadat²

ORCID No 0000-0002-7012-0302

Başvuru Tarihi: 19.01.2024

Kabul Tarihi: 04.02.2024

Yayın Tarihi: 26.06.2024

ÖZET

1975 yılında politik ve ekonomik bir forum olarak Kanada, Fransa, Almanya, İtalya, Japonya, Birleşik Krallık ve Amerika Birleşik Devletleri'nin bir araya gelmesiyle kurulan G7 (Group of Seven) dünya ekonomisindeki önemini her geçen gün artırmaktadır. Bu birlik içerisindeki ABD dünyanın en büyük ekonomisi olurken onu Çin'in ardından üçüncü sırada Japonya izlemektedir. Özgürlük, demokrasi ve insan hakları gibi temel değerleri paylaşan G7'nin liderleri, G7 Zirvelerinde küresel ekonomi, bölgesel ilişkiler ve çeşitli küresel sorunlar gibi uluslararası toplumun o dönemde karşı karşıya olduğu önemli zorluklar konusunda samimi görüş alışverişinde bulunmaktadır. Bu makalede ABD ve Japonya arasındaki siyasi ve ekonomik ilişkiler ele alınmaktadır. Ayrıca iki ülkenin üyeleri olduğu Yediler Grubu'nun ülke ekonomileri de incelenmektedir. Çalışmada, G7 grubundaki üye ülkelerin konumunu ve dünya ekonomisine olan etkilerini değerlendirildikten sonra, ABD ile Japonya arasındaki ekonomik ilişkilerin geleceğine dair bir perspektif sunulmaktadır. Çalışma sonucunda ABD-Japonya ittifakının Hint-Pasifik stratejisinin merkezine yerleştirildiği ve bölgesel diplomatik, güvenlik ve ekonomik girişimlerde koordinasyon ve iş birliği yapıldığı gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ticari Diplomasi, Yedili Grup Ekonomileri, Ekonomik İlişkiler, ABD, Japonya

TRADE RELATIONS OF G7 COUNTRIES: USA AND JAPAN

ABSTRACT

G7 (Group of Seven), which was established in 1975 as a political and economic forum by the coming together of Canada, France, Germany, Italy, Japan, the United Kingdom and the United States, is increasing its importance in the world economy day by day. While the USA within this union is the world's largest economy, it is followed by Japan in third place after China. Sharing core values such as freedom, democracy and human rights, the leaders of the G7 exchange candid views at the G7 Summits on important challenges facing the international community at that time, such as the global economy, regional relations and various global issues. This article discusses the political and economic relations between the USA and Japan. In addition, the economies of the Group of Seven, of which the two countries are members, are also examined. In the study, after evaluating the position of the member countries in the G7 group and their impact on the world economy, a perspective on the future of economic relations between the USA and Japan is presented. As a result of the study, it was observed that the US-Japan alliance was placed at the center of the Indo-Pacific strategy and there was coordination and cooperation in regional diplomatic, security and economic initiatives.

Key Words: Commercial Diplomacy, Group of Seven Economies, Economic Relations, ABD, Japan

¹ Bu makale yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

² Sayed Samiullah Sadat, İstanbul Ticaret Üniversitesi, samiullahsadat40@gmail.com

1. GİRİŞ

Ekonomik ve politik alanda önemli ülkelerden oluşan Yediler Grubu, her ne kadar bu ülkeler de bahsedeceğimiz zorluklarla karşı karşıya olsa da genel olarak dünya gayri safi üretimine ve ticaret borsalarına önemli katkılarda bulunmuştur. Dolayısıyla bu makalede, bir yandan bu grubun küresel ekonomideki bireysel ve kolektif rolünü, diğer yandan da küresel ekonomiyi incelemek amacıyla üye ülkelerin ekonomik koşulları incelenmeye çalışılmıştır. Bu grubun en önemli ülkelerinden ikisi olan ABD ve Japonya'nın ticari ilişkileri ele alınmıştır. Ancak açık olan şu ki, ABD-Japonya ittifakı Pasifik'te barışın "temel taşı" olarak nitelendiriliyor.

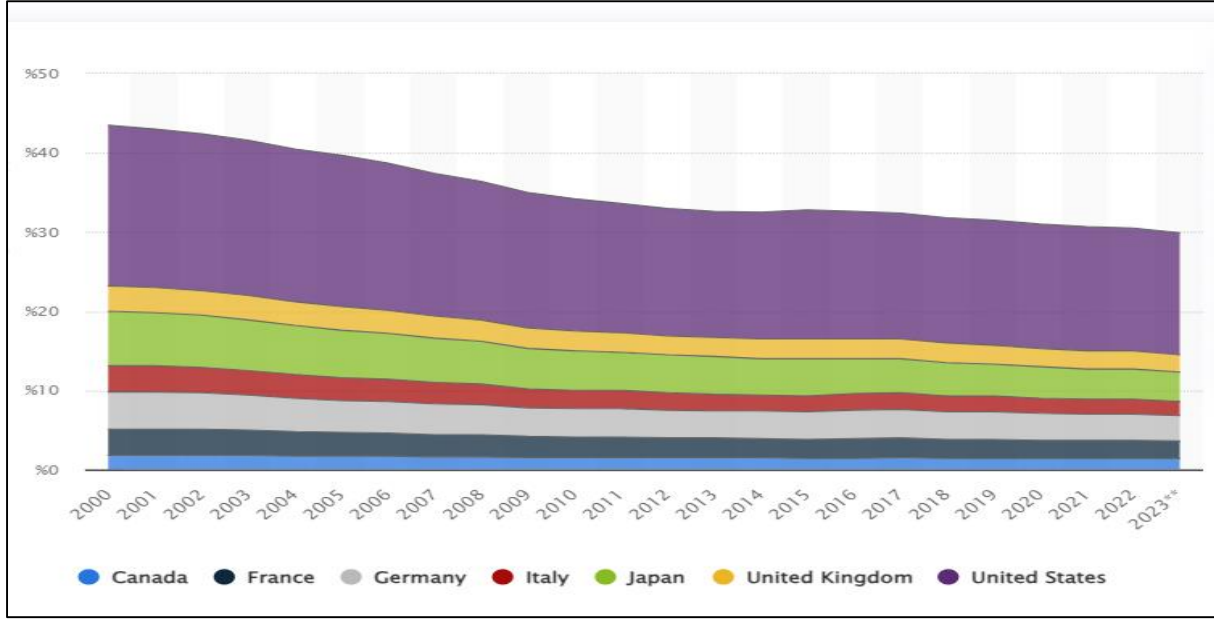
Ayrıca, G7'nin etkisi, G20 gibi diğer forumlarla da desteklenmektedir, çünkü bu forumlar gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomilerin daha geniş temsilini içerir. G7 ülkeleri arasındaki ekonomik işbirliği, ticaret, finans, yatırım, kalkınma yardımları ve politika koordinasyonu gibi çeşitli alanları kapsamaktadır ve bu özellikler de çalışmanın farklı bölümlerinde incelenmektedir. Şu anda bu grubun üyeleri dünyanın en sanayileşmiş ekonomilerine sahip olduklarını iddia etmektedir. Ancak gerçek şu ki, G7 yıllardır bir ekonomi kulübü olmaktan çıkıp siyasi-ideolojik bir kulübe dönüşmüş durumda ve üyeleri de bu konuyu hatırlatmaktan çekinmemektedir. Yıllar geçtikçe ittifak ilişkisi güçlenmiş ve kurumsallaşmıştır. Ancak bu çalışmada da vurgulandığı gibi ilişkileri farklı düzeylerde zorluklarla karşı karşıya olup sorun yaşayabilmektedir. Bu açığın devam etmesi diplomatik ve operasyonel düzeyde yanlış beklentilere yol açabilir ve gelecekte ittifakı zayıflatabilir.

2. G7 (GROUP OF SEVEN) TARİHİ SÜRECİ

G7, uluslararası güvenlik, enerji politikaları ve küresel ekonomik konular gibi konuları tartışmak üzere her yıl bir araya gelen, Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, Fransa, Almanya, İtalya, Japonya ve Birleşik Krallık'ın da aralarında bulunduğu yedi sanayileşmiş ülkeden oluşan bir gruptur. Aslında G7'nin kökenleri, ABD Hazine Bakanı George Shultz'un İngiltere, Almanya ve Fransa'nın maliye bakanlarını resmi olmayan bir tartışma için Beyaz Saray kütüphanesine davet ettiği 25 Mart 1973'e kadar uzanabilir. Uluslararası parasal durumu tartıştılar, görüşmelerin devam etmesi konusunda anlaşıldılar ve Japonları da gruplarına davet ettiler. Dönemin basını bu toplantıyı "Beşli Grup" ya da "G5" toplantıları olarak adlandırdılar (US Department of State, 1997).

1975'te Amerika Birleşik Devletleri, Japonya, İtalya, Fransa, Büyük Britanya ve Batı Almanya bir araya gelerek G5 toplantılarını oluşturdu. Altılı Grup: Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü'nün (OPEC) yaptırımlarının yol açtığı durgunluk ve enflasyonun da dahil olduğu ekonomik kaygıları gidermek amacıyla ertesi yıl Kanada da bu gruba katıldı (Council on Foreign Relations, 2023). Soğuk Savaş'ın sona ermesiyle birlikte Rusya, 1991'de Sovyetler Birliği'nin çöküşünün ardından Doğu ile Batı arasındaki işbirliğinin teşvik edildiğine işaret eden. 7'li Grup'a katılmaya başladı ve bu da sonunda 7'li Grup'un kurulmasına yol açtı. Ancak Rusya'nın Ukrayna'dan Kırım'ı ilhak etmesinin ardından üyeliği askıya alındı (Webster, 2019). Çünkü Rusya'nın bu çabası "Ukrayna'nın egemenliğinin ve toprak bütünlüğünün ihlaliydi" (Miller, 2014).

G7 ülkelerinin 2000-2023 yılları için dünya GSYİH'sinden almış oldukları paylar Şekil 1'de gösterilmektedir. 2000 yılına G7 gurubu dünya GSYİH 'sının %40'ından fazlasını temsil ederken bu oran azalarak 2023 yılı tahminlerinde %30 olarak hesaplanmıştır. G7 ülkeleri içerisinde Satın Alma Gücü Paritesi (SAGP) açısından en yüksek GSYİH payına %15,5 ile ABD sahipken, sırayla Japonya, Almanya, Fransa, İngiltere, Kanada ve İtalya yer almaktadır.

Şekil 1. G7 Ülkelerinin GSYİH Payları: 2000-2023

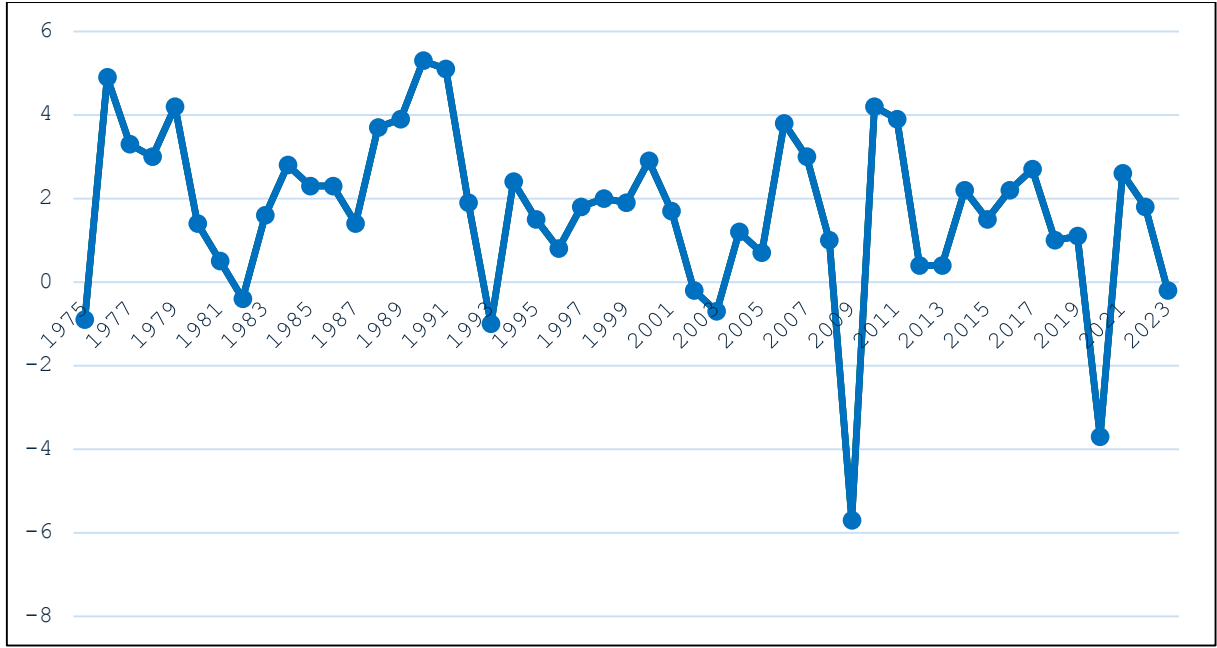
Kaynakça: Statista, 2023

Her ne kadar G7, birden fazla ülkeden oluştuğu için herhangi bir yasa çıkarmasa da küresel düzeyde önemli bir rol oynamıştır. Örneğin, 2002'de sıtma ve AIDS'le mücadele için küresel bir fon oluşturulmasında etkili oldu ya da başka bir örnekte, 2021'de G7 maliye bakanları çokuluslu şirketleri daha fazla vergi ödemeye zorlamanın yolunu açtı. Ayrıca gelişmekte olan ülkelere mali yardım sağlanmasında ve iklim değişikliğiyle mücadelede de aktif rol oynadılar (BBC, 2022).

3. G7 ÜLKELERİ EKONOMİK GÖSTERGELERİ

3.1. Almanya Ekonomisi

21. yüzyılın ilk on yılının son yıllarında, Alman ekonomisi dünya ekonomisinin gelişme aşamasına girdi ve bu da Almanya'yı bu büyümeden en fazla yararlanan dünyanın en çok ihracat yapan ülkelerinden biri haline getirdi. Bazı analistler Hart'ın reformlarını artan ekonomik büyüme ve işsizliğin azaltılmasıyla ilişkilendirirken, diğerleri bu reformların yaşam standartlarında keskin bir düşüşe yol açtığına ve ekonomik büyüme üzerindeki etkilerinin geçici ve geçici olduğuna inanıyor. Alman ekonomisi, başta Euro Bölgesi dışında olmak üzere artan ithalat ve ihracat siparişleri ve pazar talebindeki istikrar nedeniyle 2009 yılının ikinci ve üçüncü çeyreğinde resesyondan çıkmıştır. 2011 yılında Almanya dünyanın üçüncü büyük ihracatçısı ve üçüncü büyük ithalatçısıydı. Almanya'nın en büyük ihracatı makine yapımı, otomobil, kimyasal ürünler ve metaller gibi mühendislik alanlarındadır. Bu ülke aynı zamanda rüzgâr türbinleri ve güneş enerjisi santrallerinin inşasında da önde gelen ülkeler arasında yer almaktadır (US Central Agency, 2023). 2011 yılı Alman ekonomisi için rekorların kırıldığı bir yıl oldu, çünkü Alman şirketleri bu yıl 1 trilyon avronun üzerinde mal ihraç etti; bu ülkenin tarihindeki en yüksek miktar. Bir başka rekor da 2011 yılında 41,6 milyon kişinin istihdam edilmesidir (Spiegel International, 2011). 2012 yılında Alman ekonomisi diğer Avrupa ülkeleriyle karşılaştırıldığında iyi bir büyüme yaşamıştır (New York Times, 2012). IMF tahminlerine göre Almanya, Ukrayna'daki savaşın etkileriyle boğuşurken bu yıl resesyona (GSYİH 'da yaklaşık %0,3'lük bir düşüş) yaşayan tek G7 ülkesi olacak. Bu zayıflığın kaynağı, enerji baskılarının, Çin'in talebinin azalmasının ve sıkı para politikalarının en ağır yükünü çeken imalat sektörüdür. Alman iktisatçı, Ifo Ekonomik Araştırma Enstitüsü başkanı ve Münih Üniversitesi Ekonomik Araştırmalar Merkezi yöneticisi Clemens Fust, "Alman ekonomisinin bu durgunluktan çıkmakta gerçekten zorluk yaşadığına" inanıyor (Bloomberg, 2023).

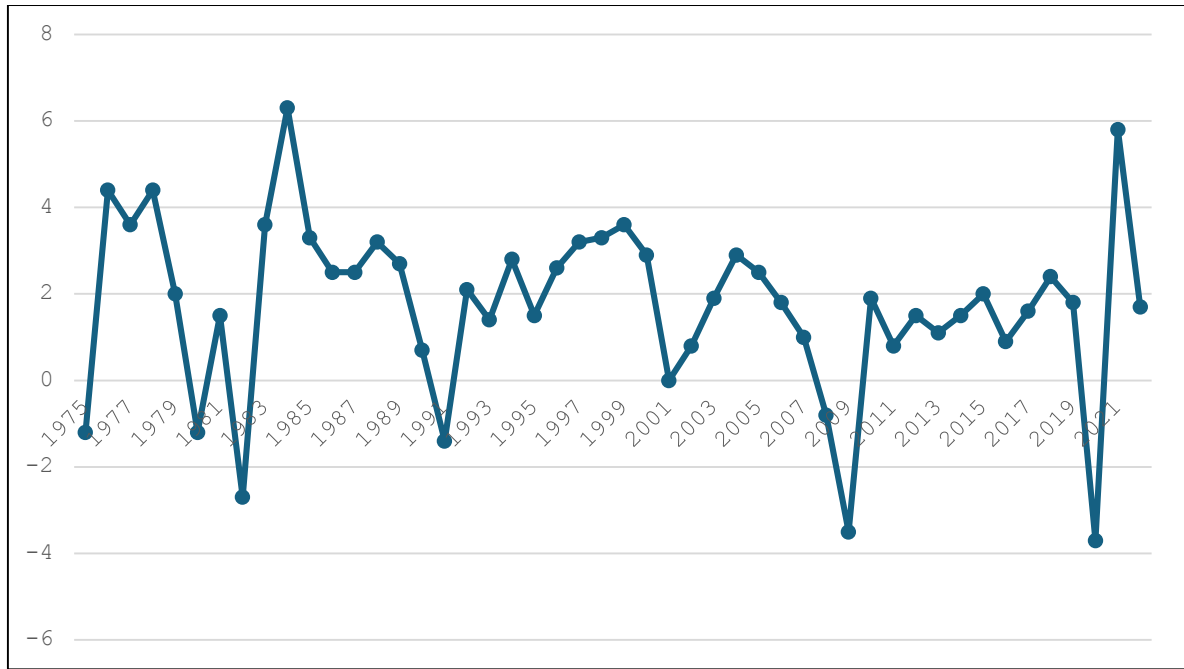
Şekil 2. Almanya'nın Yıllık GSYİH Büyüme Oranları

Kaynakça: Dünya Bankası, 2023

Almanya'nın yıllık GSYİH büyüme oranları Şekil 2'ye göre 1976 yılında yüzde 4.9 büyüme kaydetmiştir. 1979 yılında itibaren ekonomi büyüme yavaşlarken 1982 yılında gelince yüzde -0.4 oranda daralma meydana gelmiş. Tekrara 1990 yılında yüzde 5.3 oranda büyüme elde etmiştir. 1991 ile 2006 arasında daralmayla Beraber 2008 yılında dünya ekonomi krizinden etkilenerek 2009 yılındaki büyüme oranı yüzde -5.7 oranda küçülmüştür. 2009 Krizinin bitişiyle toparlanmaya geçerek 2010 yılında yüzde 4.2 oranda büyüme kayıt etmiştir. 2010 yılında yüzde 4.2 büyüme ile 2019 yılın sonlarında yani COVID-19 salgının Almanya'ya yayılmamasından önce 1.1 orandayken, Salgının yayılmasıyla Almanya'nın ekonomisi ciddi oranda zarar görmüştür. Salgının tam yayıldığı 2020 yılı Almanya ekonomisi yüzde -3.8 oranda küçülmüş. Salgın bitişiye doğru hızlı toparlanma ile 2021 yılında yüzde 3,2 ve 2022 yılında ise yüzde 1.8 oranında yıllık GSYİH büyümesini göstermektedir.

3.2. Amerika Ekonomisi

Büyüklüğü ve uluslararası bağlantıları nedeniyle ABD ekonomisindeki gelişmelerin küresel ekonomi üzerinde önemli etkileri olması kaçınılmazdır. Amerika Birleşik Devletleri dünyanın en büyük ekonomisidir (piyasa döviz kurlarına göre), küresel üretimin yaklaşık yüzde 22'sini ve borsa kapitalizasyonunun üçte birinden fazlasını oluşturmaktadır. ABD ekonomisi aynı zamanda neredeyse tüm küresel pazarlarda öne çıkıyor ve küresel ticaret akışının yaklaşık onda birini, küresel doğrudan yabancı yatırımın beşte birini, işçi dövizlerinin yaklaşık beşte birini ve küresel enerji talebinin beşte birini oluşturuyor. ABD doları, küresel ticaret ve finansal işlemlerde en yaygın kullanılan para birimi olduğundan, ABD para politikasındaki ve yatırımcı duyarlılığındaki değişiklikler, küresel finansman koşullarının şekillenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Aynı zamanda küresel ekonomi ABD için de önemlidir. Yurt dışında faaliyet gösteren ABD'li çokuluslu şirketlerin bağlı kuruluşları ve ABD merkezli yabancı şirketlerin bağlı kuruluşları, üretimin, istihdamın, sınır ötesi ticaretin ve finansal akışların önemli bir payını oluşturuyor. Amerikalı tüketicilerin tüketim mallarının satın alımlarının altıda biri, otomobil ve tüketici elektroniğinde daha büyük paya sahip olan ithal mallardır (Kose et al, 2017). Amerika Birleşik Devletleri 2022 yılında dünya ekonomisinin nominal olarak %25,4'ünü, SAGP bazında ise yaklaşık %15,6'sını oluşturmaktadır (Statista, 2023).

Şekil 3. ABD'nin Yıllık GSYİH Büyüme Oranları
Kaynakça: Dünya Bankası, 2023

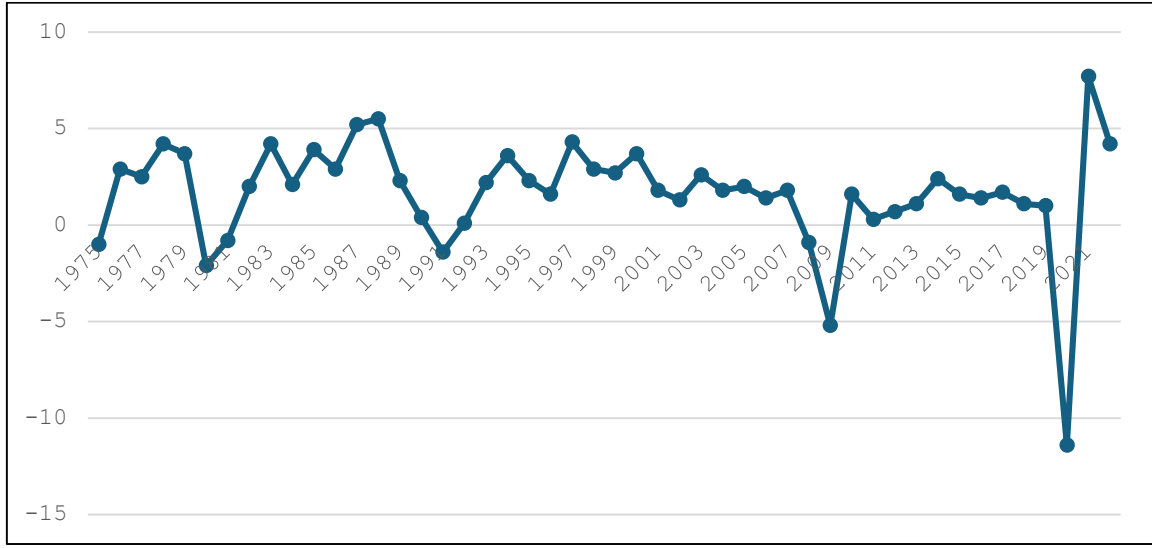
Amerika Birleşik Devletleri 1976-2022 yılları arasında GSYİH büyüme oranları için Şekil 3'e göre 1976 yılında büyüme oranı yüzde 4.4 oranında seyrederken 1982 yılında yüzde -2.7 oranında düşüş yaşamıştır. 2 sene içinde tekrar toparlanarak 1984 yılında yüzde 6.3 oranıyla tüm zamanların en büyük büyüme oranını yakalamıştır. 2008 yılında başlayan ekonomi krizi sebebiyle ABD ekonomisi 2009 yılında yüzde -3,5 oranda daralmış. 2010-2019 yükselmiş ve COVID-19'un dünya çapında yayılması ile ABD ekonomisi de zara görerek 2020 yılında son dönemlerin en düşük büyüme oranı yüzde -3.7 seviyesinde daralmış. COVID-19 bitmesiyle 2021 yılında yüzde 5.8 oranında büyüme sağlamıştır. 2022 yılında ise yüzde 1.7 oranında yıllık GSYİH büyümesini göstermektedir.

3.3. İngiltere Ekonomisi

Birleşik Krallık en küresel ekonomilerden birine sahiptir. 2020 yılında Birleşik Krallık dünyanın en büyük beşinci ihracatçısı ve dünyanın en büyük beşinci ithalatçısı oldu. Geçen yıl ayrıca Britanya'nın Avrupa Birliği ile ticareti, ülkenin ihracatının %49'unu ve ithalatının %52'sini oluşturdu. İngiltere, 2020 yılın sonunda AB'nin tek pazarından ve gümrük birliğinden ayrıldı. O zamandan beri Birleşik Krallık'ın AB ile ticaret ve İşbirliği Anlaşması'na tabidir. Bu, Birleşik Krallık ile AB arasında gümrüksüz ticarete izin verecek olsa da ticaret engelleri eskisinden daha yüksektir. Brexit'in Birleşik Krallık iş dünyası üzerindeki etkisini analiz etmek bir dizi sorun nedeniyle karmaşık hale geliyor. COVID-19 salgını ve Ukrayna'daki çatışma gibi diğer faktörler ticaret akışlarını etkiledi. Bu durum Brexit'in etkilerini diğer faktörlerden ayırmayı zorlaştırıyor. Ayrıca Brexit, iş verilerinin toplanma biçiminde değişiklik yapılması anlamına da geliyor. Bu veri sorunları, ticaret verilerinin yorumlanmasında dikkatli olunması gerektiği anlamına gelir (House of Commons, 2023). 2021 yılında artan enerji ve ulaşım maliyetleri nedeniyle TÜFE tüketici fiyat enflasyonu keskin bir şekilde yükselmeye başladı. Britanya da diğer ülkeler gibi acı çekti: Pandemi ve Rusya'nın Ukrayna'yı işgali nedeniyle küresel enflasyon son 40 yılın en yüksek seviyesindeydi (Financial Times, 2022). Ancak Eylül 2022 itibarıyla ülke, yurt içi elektrik fiyatlarının en yüksek olduğu, Avrupa'nın ise en yüksek gaz fiyatlarının olduğu ülke oldu.

Ağustos 2023'te ONS (Ulusal İstatistik Ofisi), Birleşik Krallık'ın ekonomik performansına ilişkin analizini revize ederek Birleşik Krallık GSYİH'sının 2021'in son çeyreğinde Covid-19 öncesi seviyeleri aştığını, bunun pandemiden çok daha erken bir iyileşme olduğunu belirtti. İngiltere ekonomisinin 2021'in dördüncü çeyreğinde 2019'un son çeyreğine göre %0,6 daha büyük olduğu, daha önce diğer ülkelere göre %1,2 daha küçük olacağı tahmin ediliyordu (Milliken, 2023). Ayrıca, Uluslararası Para

Fonu'nun yakın zamanda yayınladığı tahminlere göre, Britanya'nın önümüzdeki yıl Yediler Grubundaki ülkeler arasında en yavaş ekonomik büyümeye sahip olacağı ve ülkenin muhtemelen yeni bir hükümet seçeceği öngörülüyor (Reuters, 2023).

Şekil 4. İngiltere'nin Yıllık GSYİH Büyüme Oranları

Kaynakça: Dünya Bankası, 2023

1976-2022 yılları arası İngiltere'nin GSYİH büyüme oranları şekil 4'e göre 1976 yılında yüzde 2.9 ile 1980 yılında ise yüzde -0.8 oranında daralmış. 1988 yılında yüzde 5.5 oranında büyüme kaydetmiş. 1991 yılına baktığımızda büyüme yüzde -1.4 oranında düşüş göstermiştir. 1997 yılında yüzde 4.3 oranında yükselmiş. 2008 yılı dünya ekonomik kriziyle beraber İngiltere bu krizden ciddi zarar görerek 2009 yılında yüzde -5.2 oranında küçülmüştür. 2011-2018 yılları arasında büyüme oranları normal seyrederken COVID-19'un çıkmasıyla beraber 2020 yılında İngiltere'nin GSYH'si yüzde 11.4 oranında çok ciddi bir düşüş yaşamıştır. COVID-19'un bitişi ile birlikte 2021 yılında yüzde 11.4 oranında yükselirken 2022 yılında ise yüzde 4.2 oranında GSYİH büyümesini göstermektedir.

3.4. İtalya Ekonomisi

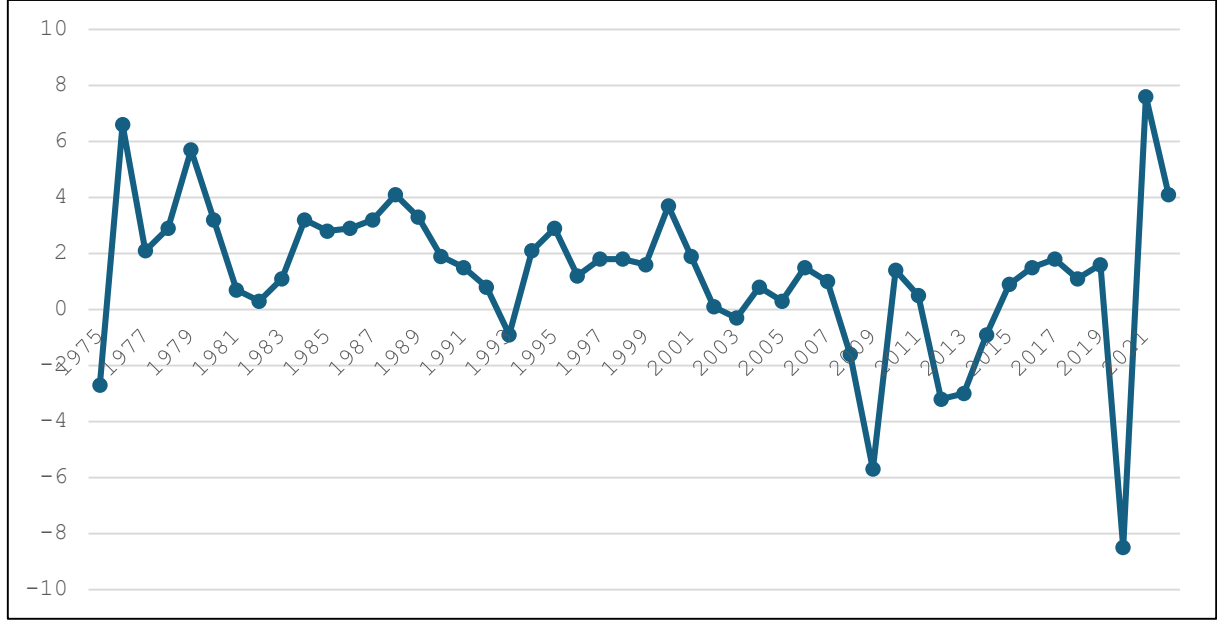
İtalyan ekonomisi oldukça gelişmiş bir sosyal piyasa ekonomisidir (Hall ve Soskice, 2001). Bu ülke, Avrupa Birliği'nin üçüncü büyük ulusal ekonomisi, Avrupa'nın ikinci büyük imalat sanayii ve dünyanın yedinci büyük ekonomisidir. İtalya, imalatçı ülkeler listesinde yedinci sırada yer alırken, İtalya'nın ekonomik yapısı büyük ölçüde imalat ve sanayileşmeye dayanmaktadır. İtalya'nın imalat sanayinin üretim değeri yaklaşık 264 milyar dolar olup, ülkenin başlıca ihracatı metal ürünleri, giyim ve ayakkabı, taşıtlar ve kimyasalları içermektedir. Üretim tek başına ülke ekonomisine yaklaşık 314 milyar dolar katkı sağlıyor (World Population Review, 2023).

İtalya, 2008-2009 Büyük Durgunluğu ve ardından Avrupa borç krizinden en çok zarar gören zengin ülkeler arasında yer aldı. Ülke ekonomisi tüm dönemde yüzde 6,76 oranda küçülerek toplam yedi çeyrek durgunluğa ulaştı (Sanderson, 2011). Bu durgunluk sonraki yıllarda zirveye ulaştı ve İtalyan iktisatçıları ülke ekonomisini iyileştirme konusunda düşünmeye yöneltti. Borç krizini savuşturmak ve büyümeyi hızlı bir şekilde başlatmak için bir şok terapisi olarak, ekonomist Mario Monti liderliğindeki Ulusal Birlik Hükümeti, bütçe açığını azaltan ancak ülkeyi 2012'de çift dipli bir durgunluğa sokan kapsamlı kemer sıkma önlemleri içeren bir program başlattı. Ama 2013 yılında ise birçok ekonomistten eleştiri aldı (Krugman, 2013).

2014-2019 döneminde ekonomi, Büyük Durgunluğun neden olduğu yıkıcı kayıplardan kısmen güçlü ihracat sayesinde kurtuldu, ancak yine de büyüme oranı oldukça yüksekti. Avro Bölgesi ortalamasının altında kaldı, bu da İtalya'nın GSYH'sinin 2019'da hala %5. Yani 2008'deki seviyesinden daha düşüktü

(Romei, 2019). Şubat 2020'de İtalya, ABD'nin ardından COVID-19'den ciddi şekilde etkilenen ilk Avrupa ülkesi oldu. Ülkedeki ekonomik faaliyetlerin çoğunun karantinaya alınması sonucunda ekonomi büyük bir şok yaşadı. Üç ay sonra yani 2020 Mayıs ayı sonunda salgın kontrol altına alındı ve başta imalat sektörü olmak üzere ekonomi toparlanmaya başladı. Çoğu Batı ülkesinde olduğu gibi GSYİH keskin bir şekilde düşmesine rağmen genel olarak şaşırtıcı derecede dirençli kaldı (Krugman, 2020). İtalyan ekonomisi, tıpkı pandemiden çıkış sırasında olduğu gibi, Ukrayna'daki savaşın sonuçlarına da güven verici bir tepki verme yeteneği gösterdi. Son on yılda şirketlerin yeniden yapılanma süreçleri, bazı sektör ve bölgelerde eksik ve düzensiz olsa da İtalyan üretim sistemini daha güçlü hale getirmiştir (Bank of Italy, 2023).

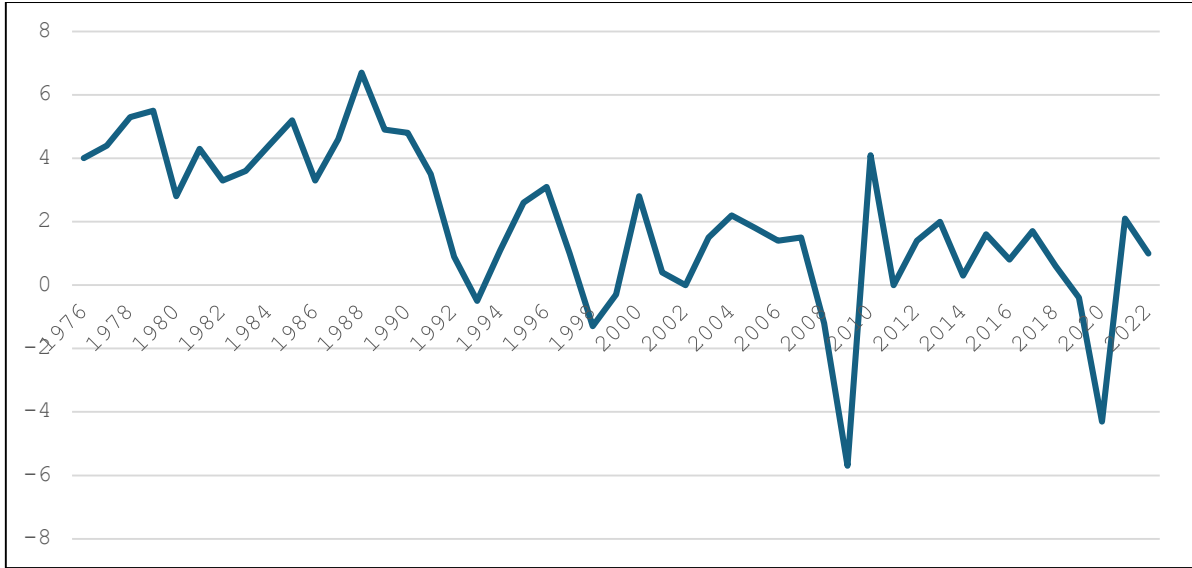

Şekil 5. İtalya'nın Yıllık GSYİH Büyüme Oranları
Kaynakça: Dünya Bankası, 2023.

İtalyanın 1976-2022 yılları arasında GSYİH büyüme oranı şekil 5'e göre 1976 yılında yüzde 6.6 büyüme oranı kaydetmiştir. 1977 yılında başlayan ekonomi küçülme 2008 kriziyle beraber 2009 yılında yüzde -5.7 oranında daralmış. COVID-19 dünyaya yayılmasıyla 2020 yılında GSYİH büyüme seviyesi iki kat azaldı yani yüzde -8.5 oranında daralma yaşamış. 2021 yılı COVID-19 salgının bitişine doğru ekonomi toparlamayla yüzde 7.6 oranında bir büyüme elde etmiştir. 2022 yılında ekonomi yavaşlamayla birlikte yüzde 4.1 oranında GSYİH büyümesini göstermektedir.

3.5. Japonya Ekonomisi

Japonya G7 grubunun en önemli ülkelerinden biri. Ekonomi, çevre, enerji ve gıda güvenliği, "Küresel Güney'i hedef alan Japonya'nın G7 gündeminin merkezinde yer alıyor. Küresel enflasyon ve daraltıcı para politikaları, COVID-19 salgını sırasında Japonya Ekonomik Araştırma Merkezi'nden Jun Saito'nun salgının Japonya'nın uzun süredir devam eden ekonomisine "son bir darbe" vurduğunu belirtmesiyle Japon ekonomisi etkilendi (Huang, 2020). Ekim 2020'de, salgın sırasında Japonya ve Birleşik Krallık, ticareti yaklaşık 15,2 milyar £ artıracak olan Brexit sonrası ilk serbest ticaret anlaşmasını resmen imzaladı. Bu, Japonya'ya yapılan ihracatın %99'unda gümrüksüz ticaret olanağı sağlıyordu (Takenaka & Kaneko, 2022). Haziran 2023'te Japon hükümeti, Başbakan Fumio Kishida'nın Yeni Kapitalizm Girişimi Uygulama Planının gözden geçirilmiş bir versiyonunu yayınladı. "Yeni Bir Kapitalizm Biçimi İçin Büyük Tasarım ve Eylem Planı" başlıklı 2022'nin orijinal versiyonu, insanlara, start-up'lara, yeşil ve dijital dönüşümlere, bilime, teknolojiye ve inovasyona daha fazla yatırım yapılması çağrısında bulunan iddialı hedeflerin ana hatlarını çiziyordu (Okina, 2023). Bu yatırımlar hem ekonomik büyümeyi artırmayı hem de işçi ücretlerinin uzun vadeli durgunluğu ve iklim değişikliği gibi sosyal sorunları çözmeyi amaçlıyordu (Yashiro, 2023).

Şekil 6. Japonya'nın Yıllık GSYİH Büyüme Oranları
Kaynakça: Dünya Bankası, 2023

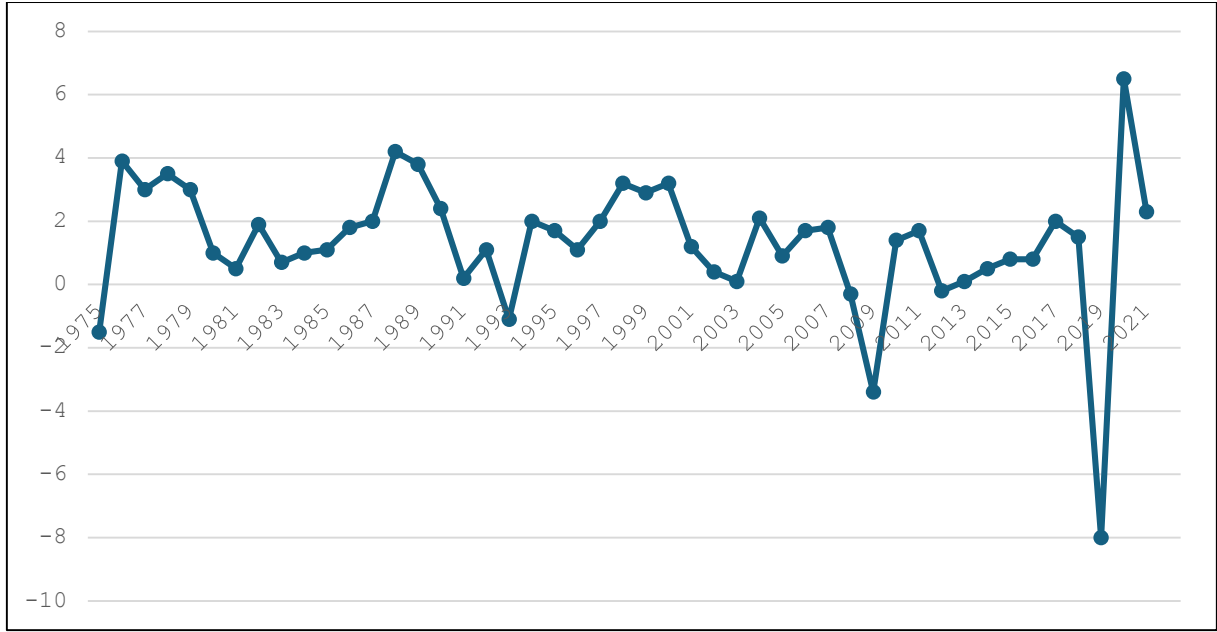
Japonya'nın 1976-2022 yılları arasında GSYİH büyüme oranlarını şekil 6'ya göre 1976 yılında yüzde 4 oranında büyümeye yükselirken 1988 yılında ise yüzde 6.7 oranında bir büyüme elde etmiştir. 1990 yılı itibarıyla ekonomi büyüme daralmaya başlayarak 2009 yılında yüzde -5.7 seviyesinde ciddi bir küçülme durumuna gelmiştir. 2010 yılında yüzde 4.1 seviyesinde büyüme elde etmişken Covid-19 etkisiyle 2020 yılında ise yüzde -4.3 oranında küçülmüştür. 2021 yılında toparlanarak yüzde 2.1 seviyelerinde büyürken, Tekrardan 2022 yılında daralma ile yüzde 1 oranda GSYİH büyümesini göstermektedir.

3.6. Fransa Ekonomisi

Fransa ekonomisi, hükümetin stratejik sektörlerde önemli ölçüde dahil olduğu oldukça gelişmiş bir sosyal piyasa ekonomisidir (Prasad, 2006). KOVID-19 salgını nedeniyle 2020'de AB ülkeleri arasında en sert ekonomik daralmalardan birini (-%8) yaşayan Fransız ekonomisi, 2021'de güçlü bir toparlanma gösterdi (+%6,8). Ancak Rusya'nın Ukrayna'yı işgali ve ardından gelen enerji krizi, tüketicinin satın alma gücünü azaltarak, güveni azaltarak ve arz yönlü (IMF) sorunları şiddetlendirerek toparlanmayı yavaşlattı. 2021'deki COVID-19 salgınının ardından güçlü bir ekonomik toparlanmanın ardından 2022'de Fransız ekonomisi, Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinin neden olduğu bir enerji krizinden etkilendi. Nükleer enerjiye bağımlı olmasına ve Rus gazına bağımlılığının düşük olmasına rağmen Fransa, ekonomik aktivitede keskin bir düşüş ve yüksek enflasyonla karşı karşıya kaldı. Sonuç olarak, krizle başa çıkmak için gaz ve elektrik fiyatlarının dondurulması, hanelere nakit transferleri, yakıt fiyatlarında indirimler ve şirketlere (IMF) destek (IMF) dahil olmak üzere GSYİH'nin %2'sinden fazlasına eşdeğer güçlü bir politika tepkisi benimsendi. Bütçe açığı 2021'de GSYH'nin -%5,1'inden 2022'de GSYH'nin -%4,5'ine düştü, ancak 2023'ün sonuna kadar genişlemesi (GSYİH'nin -%4,8'i) ve 2024'te düşüşe geçmesi (-%4,3) bekleniyor. IMF'nin mali konsolidasyon tedbirlerine. Avro Bölgesi'ndeki en yüksek borçlardan biri olan kamu borcu, 2021'de GSYH'nin %112,6'sından 2022'de GSYİH'nin %111,8'ine hafif bir düşüş gösterdi. 2023'ün öncelikleri arasında enflasyonla mücadele ve hane halkının desteklenmesi, işsizlikteki artışın en aza indirilmesi, çevresel dönüşümün hızlandırılması ve sağlık hizmetleri ile eğitimin desteklenmesi yer alıyor. Fransa 2030 programının amacı inovasyonu ve hayati yatırımları teşvik etmektir.

Fransa, COVID-19 virüsünün yeni türleri ve azalan aşı etkinliği riskine ek olarak yapısal zorluklarla da karşı karşıya: yüksek yapısal işsizlik, zayıf rekabet gücü ve yüksek kamu ve özel borç yükleri. Özellikle gençler arasındaki yüksek işsizlik oranları, politika yapıcılar için giderek artan bir endişe kaynağı olmaya devam ediyor (Santander Trade, 2023).

Şekil 7. Fransa'nın Yıllık GSYİH Büyüme Oranları
Kaynakça: Dünya Bankası, 2023

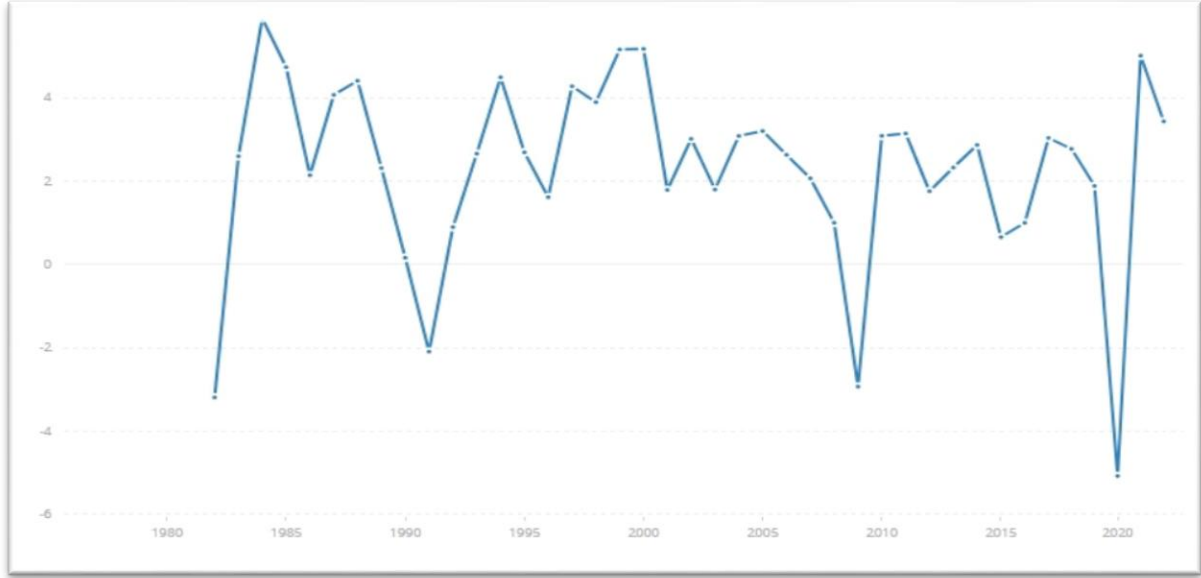
Fransa'nın 1976-2022 yılları arasında GSYİH büyüme oranı incelemek için bakıldığında Şekil 7'ye göre 1976 yılında yüzde 3.9 büyüme oranını elde etmişken, 2008 yılındaki dünya ekonomi krizi etkisiyle 2009 yılında ise yüzde -3.4 oranında küçülme görülmüştür. COVID-19 salgını nedeniyle Japonya ekonomisinde ciddi bir şekilde etkileyerek 2019 yılın sonlarında büyüme oranı yüzde -8 oranda yani ciddi bir daralma yaşamış. 2020-2021 yılında toparlanarak yüzde 6.5 oranda büyümeye ulaşmış. 2022 yılında ise yüzde 2.3 oranında GSYİH büyümesini göstermektedir.

3.7. Kanada Ekonomisi

Kanada'nın ekonomik sistemi genellikle özel girişim ve kamu girişimi unsurlarını birleştirir. Devlet teşebbüsünün birçok yönü, özellikle sosyal ve ekonomik eşitsizlikleri telafi edecek kapsamlı bir sosyal refah sisteminin geliştirilmesi, 1945'te İkinci Dünya Savaşı'nın sona ermesinden sonra benimsendi (Rees, 1999). Kanada, 1 Ocak 1995'ten bu yana Dünya Ticaret Örgütü'nün (DTÖ) kurucu üyesidir ve 1 Ocak 1948'den beri GATT'ın çekirdek üyesidir. Amerika Birleşik Devletleri ve Meksika tarafından Kanada ile imzalanan Kuzey Amerika Serbest Ticaret Anlaşması (NAFTA), 1 Ocak 1994'te yürürlüğe girerek GSYİH açısından dünyanın en büyük serbest ticaret alanını yaratmıştır (Ontario Canada, 2013). Kanada dünyadaki en yüksek ekonomik özgürlük seviyelerinden birine sahiptir ve bugün Kanada, piyasa odaklı ekonomik sistemi ve üretim modeli açısından Amerika Birleşik Devletleri'ne çok benzemektedir (The World Fact, 2007).

2019 yılı itibarıyla Kanada, Forbes Global 2000 listesinde 56 şirketle Güney Kore'nin hemen arkasında ve Suudi Arabistan'ın önünde dokuzuncu sırada yer almaktadır (Forbes, 2023). Aslında uluslararası ticaret, Kanada ekonomisinin, özellikle de doğal kaynaklarının büyük bir bölümünü oluşturur. 2009'da tarım, enerji, ormancılık ve madencilik ihracatı Kanada'nın toplam ihracatının yaklaşık %58'ini oluştururken, makine, ekipman, otomotiv ürünleri ve diğer imalat sektörleri 2009'daki ihracatın %38'ini oluşturdu. 2009 yılında ihracat Kanada'nın GSYİH 'sının yaklaşık %30'unu oluşturuyordu.

Kanada'nın 2006 yılındaki toplam ihracat ve ithalatı tüm ülkeler arasında 8. sırada yer almıştır (Statistics Canada, 2011). Uluslararası Para Fonu'na (IMF) göre Kanada, önümüzdeki iki yıl için öngörülen reel gayri safi yurtiçi hasıla (GSYİH) büyümesi açısından yalnızca ABD (2023'te) ve İspanya'nın (2024'te) ardından geliyor. Reel GSYİH, bir ülkenin genel ekonomik sağlığının ortak bir göstergesidir (Sivakumar, 2023).

Şekil 8. Kanada'nın Yıllık GSYİH Büyüme Oranları
Kaynakça: Dünya Bankası, 2023.

Kanada'nın 1976-2022 yılları arasında GSYİH büyüme oranı Şekil 8'e göre 1982 yılında yüzde -3.2 oranda küçülmüştür. 1983 yılında toparlanarak 1984 yılında ise yüzde 5.9 oranında büyüme kaydetmiştir. 1991 yılında -2.1 küçülmüşken 2000 yılında ise 5.2 oranında büyüme kaydetmiştir. Tekrar 2009 yılında yüzde -2.9 oranında düşüş yaşamış, ardından toparlanarak 2017 yılında ise yüzde 3 oranında büyüme elde etmiştir. Dünya çapında hızla yayılan COVID-19 salgını 2020 yılında büyüme oranını yüzde -5.1 oranında daralmış. 2021 yılında ülke ekonomisi toparlanarak yüzde 5 oranında büyüme kaydetmiştir. 2022 yılına doğru yüzde %3.4 oranında GSYİH büyümesini göstermektedir.

4. AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ VE JAPONYA SİYASİ İLİŞKİLERİ

4.1. Tarihi Süreç

Meiji hanedanının 1868'den sonra yeniden canlanması, Japonya'da modernleşme ve batılılaşmaya büyük önem verilen yeni bir dönemin başlangıcıydı. Amerika Birleşik Devletleri, Japonya'nın modernizasyon çabalarını destekledi ve Amerikalı danışmanlar Japonya'nın kalkınmasında rol oynadı. Japonya'nın Amerika Birleşik Devletleri'ne göçü (1868-1900), çok sayıda Hawaii'ye (1898'de Amerika Birleşik Devletleri'ne katıldı) ve ayrıca Batı Yakası'ndaki tarım arazilerine ve balıkçı kasabalarına ulaştı. Bu dönemde Japonya'nın nüfusu ABD'de hızla arttığı içim gerilime ve ayrımcılığa neden oldu (Conroy, & Miyakawa, 1972).

Aslında ABD ile Japonya arasında İkinci Dünya Savaşı'na ilişkin çözülmemiş en hassas tarihi konu, ABD'nin Japon şehirlerini havadan bombalaması ve savaşın sonunda iki atom bombası kullanmasıdır. 9 ve 10 Mart 1945'te Amerika Birleşik Devletleri Tokyo'yu bombaladı, 100.000 ila 120.000 insanı öldürdü ve bir milyon evi yıktı. Hiroşima ve Nagazaki'ye atılan atom bombaları 210.000 sivil öldürdü.

Diğer 63 şehrin bombalanması 100.000'den fazla insanı öldürdü. İkinci Dünya Savaşı sırasında tüm şehirlerin geleneksel silahlarla yok edilmek üzere havadan bombalanması tartışmalıydı. Aynı zamanda ABD'nin savaşın başında belirlediği standardı da ihlal etti (Liu, 2018). Başkan George ve W. Bush yönetiminin Japonya ile daha güçlü bir ittifakı vardı; bu, Japon birliklerinin Irak'a konuşlandırılması, Japonya'nın Bush'un "teröre karşı savaşına" lojistik destek sağlaması ve füze karşıtı savunma sistemlerinin ortak geliştirilmesiyle kanıtlanmıştır (NBC, 2006).

Görünüşe göre Amerika ve Japonya'nın altın çağı Bush yönetimi ve Başbakan Koizumi döneminde yaşandı. Ancak bazıları, Bush yönetimi sırasında ABD ile Japonya arasındaki işbirliğinin boyutunun

aslında abartıldığına inanıyor. Bu ittifak Bush-Koizumi yıllarında güçlendi ancak ittifakın siyasi temelleri genişlemedi (Johnston, 2008). Japonya Öz Savunma Gücü (SDG), 11 Eylül terör saldırılarının hemen ardından, muharebe operasyonlarına destek amacıyla ilk kez denizaşırı ülkelere, ABD'nin Afganistan'daki operasyonlarına yardımcı olmak üzere önce Hint Okyanusu'na, daha sonra da Irak'a konuşlandı. Ayrıca bu kuvvetler, Güney ve Güneydoğu Asya'daki HADR insani yardım ve afet yardımı operasyonlarına katılmak üzere daha geniş bir uluslararası rol oynamaya devam etti (Konishi, 2016). Obama iktidara geldiğinde Asya'ya yönelme planını önerdi ve bu da Amerika'nın Asya bölgesindeki varlığını güçlendirdi. Bu eksenin ana odağı ABD ile Japonya arasındaki ittifakın güçlendirilmesi olmuştur. Temmuz 2013'te Japonya, Trans-Pasifik Ortaklığı (TTP) müzakerelerine tam katılımcı oldu (Löfflmann, 2016). Obama, Japonya ile ittifakın ABD'nin Pasifik'teki güvenlik politikasının temel taşı olduğuna inanıyordu.

Japonya ile ittifak, yalnızca ABD'nin Doğu Asya'nın, özellikle Kuzey Kore'nin ve Çin'in yükselişinin zorluklarına odaklanmasına yardımcı olmakla kalmıyor, aynı zamanda ABD'ye daha geniş küresel sorunlar, iklim değişikliği, Orta Doğu'daki barış operasyonları, ekonomik sorunlar gibi konular ve Kalkınma ile demokrasinin desteklenmesi için yardımcı oluyordu (Johnston, 2008). Başbakan Abe'nin döneminde, Ulusal Güvenlik Konseyi'nin (NSC) oluşturulduğunu ve Aralık 2013'te ilk güvenlik raporunu yayınlandı bu, ABD-Japonya ittifakının güçlendirilmesini temel bir stratejik öncelik haline getirdi. ABD kuvvetleriyle işbirliğinin ve birlikte çalışabilirliğin geliştirilmesi, aynı zamanda "Çin'in Asya-Pasifik bölgesindeki deniz ve hava faaliyetlerinin hızla genişlemesini ve yoğunlaşmasını" Japonya'nın çevre konusunda karşı karşıya olduğu büyük bir zorluk olarak tanımlayan 2013 Ulusal Savunma Programı yönergelerinin de temel bileşenleriydi. Gelişmekte olan güvenliğin bununla karşı karşıya olduğunu belirtti (Japan's Ministry of Defense. (2013). 2015 yılında Japon politika yapıcılar, SDG'nin kolektif meşru müdafaa hakkını kullanmasına izin verecek şekilde anayasalarını yeniden yorumladılar; örneğin silahlı saldırı altında Amerikan gemilerini savundular. Japonya'nın konumu zaten BM Tüzüğü'nde yer alıyordu; bu, Japonya-ABD Savunma İşbirliği Yönergelerinin 1997'de yenilenmesine yol açarak ittifakın hızla değişen güvenlik ortamına daha uygun hale getirilmesine yol açtı (Japan Ministry of Defense, 2015).

Trump, başkan olarak ABD'yi, çoğu kişinin Japonya'ya bir darbe olarak gördüğü Trans-Pasifik Ortaklığından çıkardı. 2018'in sonlarında Trump, Japonya'ya metal tarifeleri uygularken, Avrupa Birliği, Kanada, Avustralya, Güney Kore gibi diğer müttefiklerin tümü muaf tutuldu; bu, ABD ile Japonya arasındaki ilişkinin kötüleştiğine işaret ediyordu (Rich, 2018). Trump ayrıca Japonya'yı, Japonya'daki ABD askeri üslerine yıllık sübvansiyon ödemelerini artırmaya ikna etme umudunu da defalarca dile getirdi. Ancak kışkırtıcı söylemlere rağmen Japon Başbakanı Shinzo Abe, Trump ile samimi bir ilişki geliştirmeyi başardı ve 2019 yılında iki ülke arasındaki gümrük vergilerini azaltacak ikili bir ticaret anlaşması müzakere etmeyi başardı. Bununla birlikte, Japon arabalarına uygulanan tarifeler yürürlükte kaldığından (otomobiller Japonya'nın Amerika Birleşik Devletleri'ne en büyük ihracatıydı) ve bazı Japon medyası anlaşmadan "eşit olmayan bir anlaşma" olarak söz ettiğinden, anlaşmanın ABD için daha faydalı olduğu söylendi (Hufbauer & Jung, 2021).

4.2. Günümüz İlişkileri

Başbakan Suga ve Joe Biden'ın Nisan 2021'de Beyaz Saray'da görüşmesinin ardından iki taraf, içeriği Tayvan meselesine atıfta bulunan, orada istikrarın bölge için önemli olduğunu ve bu anlaşmazlığın karşılıklı olduğunu belirten liderler düzeyinde ortak bir bildiri imzaladı. Boğaz sorunları barışçıl yollarla çözülmeli. Bu konu son elli yılda eşi benzeri görülmemiş bir durum olduğundan dikkate alınmıştır (Sacks, 2022). Ancak 2022'de ittifak birçok açıdan bir dönüm noktasındaydı. Trump ve Biden yönetimleri altındaki ABD artık ticaretin serbestleştirilmesinin dayanağı değil ve her iki yönetim de son otuz yıldır tanımlanan kurallara dayalı düzene yönelik artan zorluklar bağlamında ABD'nin yakın müttefikleriyle ilişkilerini yeniden düzenlemeye çalıştı. Bu ittifak bugüne kadar varlığını sürdürürken, bir kısmı iç kaynaklı olan ve iki ülkenin güvenlik ilişkilerini her zaman etkileyecek zorluklar da var. Örneğin, Deniz Piyadeleri Hava Üssü Futenma'nın planlanan yer değiştirmesi, ABD ordusunun Okinawa'daki artan varlığı, Tayvan'ın savunması ve Tokyo'nun bu konuyu ele alma talebi birçok Okinawalı tarafından ayrıntılı olarak tartışılmamaktadır (Lamont & Ordaniel, 2022).

Japonya Başbakanı Fumio Kishida'nın 13 Ocak 2023'te lider olarak Washington'a yaptığı ilk ziyaret, ABD-Japonya ittifakında büyük bir değişime işaret etti. Japonya'nın yeni güvenlik reformları ve Tokyo'nun Ukrayna krizine aktif tepkisi Washington'da sıcak bir şekilde karşılandı. Japonya'nın savunma yeteneklerini güçlendirme ve bölgesel caydırıcılık konusuna katkıda bulunma konusunda daha kararlı olduğunu, uluslararası düzene yönelik ciddi zorluklarla başa çıkmak için ikili işbirliğini kullanma konusunda yeni bir potansiyel gösterdiğini vurguluyorlar (Solís, 2023). Yine 2023'ün başlarında Japonya Ticaret, Ekonomi ve Sanayi Bakanlığı başkanı Yasutoshi Nishimura, siber güvenlik işbirliğini güçlendirmek ve küresel tedarik zincirlerinde zorla çalıştırmanın ortadan kaldırılmasına yardımcı olmak amacıyla ABD İç Güvenlik Bakanlığı ile anlaşmalar imzalamak üzere Washington'da bulunmuştu (Homeland Security, 2023).

5. AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ VE JAPONYA TİCARİ İLİŞKİLERİ

ABD-Japonya ekonomik ilişkileri güçlü ve karşılıklı yarara dayalıdır. İki ekonomi, mal ve hizmet ticareti yoluyla oldukça bütünleşmiştir; bunlar birbirlerinin ihracatı için büyük pazarlar ve önemli ithalat kaynaklarıdır. Daha da önemlisi, Japonya ve ABD sermaye akışı açısından birbirine yakın. Japonya, ABD ulusal borcunun ana dış finansman kaynağıdır ve ABD'nin artan kamu borcunun finansman gerektirmesi ve ABD yurt içi tasarruflarının yatırım ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz olması nedeniyle öngörülebilir gelecekte de bu şekilde kalması muhtemeldir. Japonya ve ABD'nin birbirlerinin ekonomik ortakları olarak göreceli önemi azaldı. Bu eğilim kısmen Çin'in ve diğer yükselen ekonomik güçlerin yükselişinden kaynaklanmaktadır. Örneğin Çin, ABD ulusal borcunun en büyük dış finansman kaynağı olarak Japonya'yı geride bıraktı. Bununla birlikte, ticaret ve diğer ekonomik verilerin analizi, ikili ilişkinin hâlâ önemini koruduğunu ve her iki ülkenin politika liderlerinin bunu yönetme zorluğuyla karşı karşıya olduğunu gösteriyor. Bu eğilim, aynı zamanda, 2008'de başlayan küresel ekonomik durgunluk ve Mart 2011'de meydana gelen tsunami, deprem ve nükleer kazalar gibi diğer aksiliklerle daha da kötüleşen, Japonya ekonomisinin son yirmi yıldaki vasat performansından da kaynaklanıyor. Japonya hâlâ sürdürülebilir ekonomik toparlanmayı sağlamaya çalışıyor. Ancak geçtiğimiz on yıllarda ABD ve Japon politika liderleri, 1970'ler, 1980'ler ve 1990'ların ilk yarısında ekonomik ilişkilere hâkim olan sürtüşmeleri büyük ölçüde azaltmak için ortak bir çaba sarf etmiş görünüyorlar. Bu sakin atmosfer bir yandan ikili ilişkileri istikrara kavuşturuyor ve iki ülkenin ulusal güvenlik gibi ortak çıkarları ilgilendiren diğer konulara odaklanmasına olanak tanıyor. Öte yandan, bazılarının iddia ettiği gibi, daha dostane bir ortam ciddi sorunlar yaratır ve Japonların ABD ihracatına yönelik uzun süredir devam eden pazar erişim engellerini kaldırma konusundaki başarısızlığı gibi daha fazla dikkat gerektiren konulara izin vermezlerdi. Geriye kalan bu sorunlar iki ülke arasındaki sürtüşmeyi artırabilir (Cooper, 2014). Ekim 2019'da ABD ve Japonya, ikili ticareti serbestleştirmek için iki anlaşma imzalandı. ABD-Japonya ticaret anlaşması USJTA, pazar erişimini iyileştirmek için sınırlı tarife indirimleri ve kota genişletme sağlıyordu.

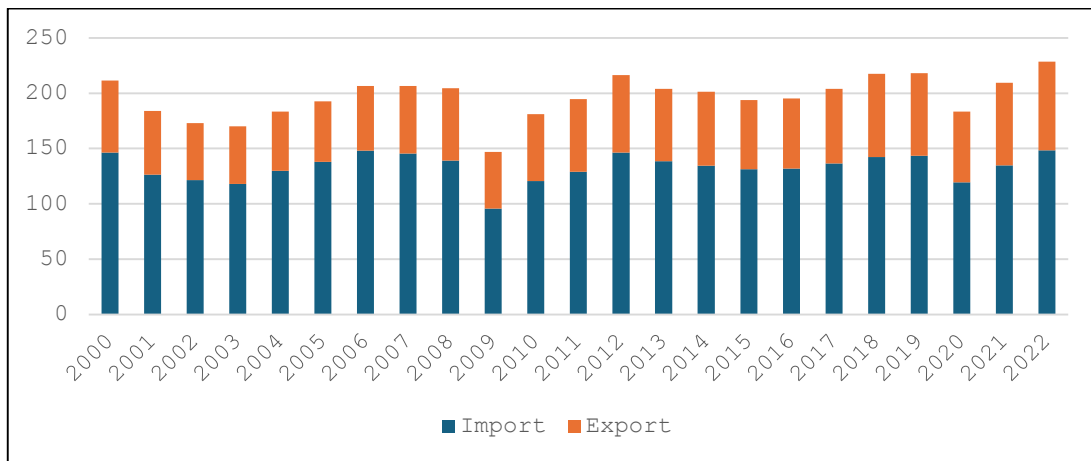
ABD-Japonya Dijital Ticaret Anlaşması, uluslararası ticaretin dijital yönleriyle ilgili kuralları kapsamaktadır. Ocak 2020'de resmi bir kongre eylemi olmadan yürürlüğe giren ticaret anlaşmaları, Trump ve Abe yönetimlerinin o zamanlar daha geniş bir ABD-Japonya ticaret anlaşmasının "ilk aşaması" olarak tanımladığı şeydi, ancak daha fazla görüşme gerçekleşmedi. Trump yönetiminin Japonya ile yalnızca bazı tarifeleri ve dijital ticareti kapsayan sınırlı kapsamlı bir anlaşma yapma kararı, genellikle kapsamlı bir müzakereyi içeren geçmiş ABD serbest ticaret uygulamasından bir sapmaydı. Kongre'nin birçok üyesi, ABD'li işletmeler ve diğer paydaşlar daha kapsamlı bir anlaşmayı güçlü bir şekilde destekledi. TPA ticareti teşvik organizasyonunun gerektirdiği şekilde 2018'de yayınlanan ABD müzakere hedefleri aynı zamanda hizmetler, yatırım ve fikri mülkiyet de dahil olmak üzere daha geniş bir konu yelpazesinin kapsanmasını önermektedir. Trump yönetimi bu tür konuları gelecekteki müzakerelerde ele alacağını duyurdu ancak sonuçta bunu takip etmedi. Analistler, ABD-Japonya anlaşmasının, STA'ların "esasen tüm ticareti" kapsamasını gerektiren GATT Genel Tarifeler ve Ticaret Anlaşması'nın XXIV. Maddesine ne ölçüde uyduğunu sorguladılar. Biden yönetimi, bazı paydaşları ilk anlaşmalardan kalan konularla ilgili müzakereleri sürdürmeye çağırmasına rağmen Japonya ile ikili ticaret görüşmelerini sürdürmedi (Cimino-Isaacs, 2022).

6. AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ VE JAPONYA TİCARİ İLİŞKİLERİNİN GELECEĞİ

Aslında ekonomik güvenlik ve ulusal güvenlik sorunları Amerika ile Japonya arasındaki ekonomik ilişkileri de etkilemiştir. Ancak bu, ilişkilerinin bozulduğu anlamına gelmez. Bunun yerine ekonomi ve teknoloji gibi bazı alanlarda temkinli davranıyor, aynı zamanda ortak düşmanları Çin'in hayatına yönelik herhangi bir tehdidi en aza indirmek için birbirleriyle yakın iş birliği içerisinde bulunuyorlar. Bu bağlamda, Amerikan Brookings Enstitüsü'nden bazı uzmanlar, hızlı teknolojik değişimlerin ve uluslararası sistemdeki artan gerilimin ortasında, ABD ve Japonya'nın, bilimi ve bilimi teşvik etmek amacıyla sanayi politikasına yeni bir vurgu yaparak ekonomi politikalarını yenilediklerine inanıyor. İleri üretim yeniliği Tedarik zincirlerinin güçlendirilmesi ve Çin'e bağımlılığın azaltılması bu alanları güçlendirecektir (Brookings, 2022). İki ülke, son açıklamalarında, G7 liderlerinin, stratejik bağımlılıklar ve sistemik zayıflıklar yaratmak ve güçlendirmek için giderek daha fazla kullanılan piyasa dışı politikalar ve önlemlere yönelik ekonomik esneklik ve ekonomik güvenlik hakkındaki açıklamasını vurguladı. Çünkü bu piyasa dışı politika ve uygulamalar sistemik bir meydan okuma yaratmakta ve temel bir sapma yaratıp yurt içi ve küresel pazarlara hâkim olmak ve küresel tedarik zincirlerinde kırılabilirlik yaratmak için stratejik, sistematik ve bir arada kullanılmaktadır. Bu nedenle, Japonya ve Amerika Birleşik Devletleri, piyasa dışı politika ve uygulamalardan kaynaklanan sistemik zorlukları, uluslararası yasa ve normların yanı sıra araçların kullanımı ve geliştirilmesi yoluyla ele almak için, benzer düşüncelere sahip diğer ortakların yanı sıra ikili olarak çalışmaktadır.

İki ülke ayrıca, G7 Hiroşima ve G20 Yeni Delhi zirvelerini temel alan G7 Küresel Altyapı ve Yatırım Ortaklığı (PGI) kapsamında yatırımların güçlendirilmesinde somut ilerleme kaydetmek için ortak ülkelerle çalışmaya devam etmeyi planladıklarını da vurguladı. Bu amaçla Amerika Birleşik Devletleri ve Japonya, kaliteli altyapı projelerini onaylamak için Mavi Nokta Ağı Sekreterliği'nin oluşturulmasını desteklemektedir. İki ülke ayrıca, Japonya-ABD Ticaret ve Sanayi Ortaklığı (JUCIP) aracılığıyla sınır ötesi veri akışlarını ve küresel olarak etkili veri koruma ve gizliliğini kolaylaştırmak için birlikte çalışmaya devam etme sözü verdi. Sınır Ötesi Gizlilik Kuralları Küresel Forumu'nu (CBPR) desteklemek ve genişletmek için ortaklarla ikili ve çok taraflı olarak koordinasyon sağlayacaktır (US Department of State, 2023). 2000 yılından 2022'ye kadar olan süre için ABD'nin Japonya ile olan mal ticaretinin toplam değeri milyar dolar cinsinden Şekil 9'de gösterilmektedir. Şekle göre 2022'de ABD'nin Japonya ile yaptığı mal ticaretinin toplam değeri yaklaşık 230 milyar ABD dolarını bulmuştur. Ayrıca 80 milyar dolarlık ihracat ve 148 milyar dolarlık ithalat değerlerine ulaşılmıştır. ABD 2022 yılında Japonya ile gerçekleştirdiği dış ticarettten 68 milyar dolarlık bir ticaret açığına sahip olmuştur. Tüm yıllar için şekle bakıldığında ticaret açığının her dönem farklı olmakla beraber ABD ekonomisi için sürekli olduğu görülmektedir.

Şekil 9. ABD-Japonya Mal Ticareti

Kaynakça: Statista, 2023. İhracat ve İthalat Toplam Değeri, 2000-2022 Yılları, Milyar USD.

Bu konular göz önüne alındığında, Amerika'nın Asya'daki uluslararası politikasının, Hint-Pasifik ekonomilerinin daha fazla entegrasyonuna, özellikle dijital ekonomi gibi yeni alanlarda çerçeve ve yasaların belirlenmesine ve güvenli ve esnek tedarik zincirleri. Ayrıca ABD-Japonya ekonomik ilişkileri çok yönlüdür ve çeşitli sektörlerdeki işbirlikleriyle karakterize edilir. Zorluklar ve ticari sorunlar olsa da genel ekonomik ilişki güçlü. Her iki ülke de ekonomik ortaklıklarının önemini farkındadır ve ticaret engellerini kaldırmak ve pazara erişimi artırmak için çaba sarf edilmektedir. Tartışılanlara göre ABD ve Japonya'nın ekonomi politikalarının hem benzerlikleri hem de farklılıkları var. Benzerliklere bakıldığında her iki ülkenin de özel girişim, inovasyon ve rekabetin ön planda olduğu piyasa odaklı ekonomilere sahip olduğu söylenebilir. Bazı düzenleyici değişikliklere rağmen genellikle serbest piyasa ilkelerini desteklerler. Her iki ülke de uluslararası ticarete aktif olarak yer almaktadır. Yaklaşımları farklı olsa da farklı ülkelerle ikili ve çok taraflı ticaret anlaşmaları peşinde koşuyorlar. Her ikisi de çok taraflı ticaret görüşmelerine ve çeşitli ortaklarla ikili ticaret müzakerelerine katıldı. Temel farklılıklara gelince, iki ülkenin tarih boyunca siyasetçileri tarafından kullanılan farklı para ve maliye politikaları ve yaklaşımlarından bahsedebiliriz. Yani her iki ülke de fiyat istikrarını ve ekonomik büyümeyi sağlamaya yönelik para politikaları izlerken yaklaşımları farklı olabiliyor. ABD ve Japonya'nın maliye politikasına farklı yaklaşımları var. Amerika Birleşik Devletleri, özellikle durgunluk sırasında mali teşvik dönemleri ve mali sorumluluk konusundaki tartışmalar yaşadı. Öte yandan Japonya, yüksek düzeydeki kamu borcu nedeniyle zorluklarla karşı karşıyadır.

SONUÇ

Bu çalışmada genel olarak G7 Gruba üye ülkelerin ekonomileri, özelde ise Amerika Birleşik Devletleri ile Japonya arasındaki ticari ilişkiler incelenmiştir. Aslında 7 ülkeden oluşan Grubun temel amacı ekonomi dahil çeşitli alanlarda koordinasyon oluşturmaktır. Bu koordinasyon, küresel ekonomik istikrarı ve büyümeyi teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Üyeler, koordineli bir yaklaşım sağlamak için maliye ve para politikası, döviz kurları ve ticaret gibi konuları tartışır. Ayrıca tarihsel olarak bu ülkeler küresel ekonomik yönetim çerçevesinin şekillenmesinde önemli bir rol oynamışlardır.

G7'deki tartışmalar sıklıkla Uluslararası Para Fonu (IMF), Dünya Bankası ve Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) gibi uluslararası ekonomik kurumları etkileyen anlaşmalara ve girişimlere yol açıyor. Ayrıca söz konusu materyallerden de anlaşılacağı üzere büyük ekonomik güç olan G7 ülkeleri, küresel finans piyasaları üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Politikaları ve kararları dünya çapında para değerlerini, faiz oranlarını ve yatırımcı güvenini etkileyebilir. Üye devletlerin liderleri, finansal piyasaları istikrara kavuşturmak ve daha derin bir durgunluğu önlemek için müdahalelerin koordine edilmesinde de önemli bir rol oynayabilir. ABD ile Japonya arasındaki ilişkilere bakıldığında iki ülke arasındaki ilişkilerin siyasi, güvenlik ve ekonomik alanlarda oldukça derin olduğu ve tarih boyunca birçok değişim ve dönüşüme uğradığı söylenebilir. Ekonomik alanda iki ülke arasındaki ilişkiler oldukça güçlü olup her iki ülke de ana ticaret ortaklarıdır. Amerika Birleşik Devletleri ve Japonya, karşılıklı ticaret ve yatırımı teşvik etmek için ticaret ve ekonomik ortaklık anlaşmaları imzaladılar. Gelecekte, devam eden ticari müzakereler, ortak ticari girişimler, inovasyon ve girişimcilik gibi alanlardaki işbirlikleri ile ekonomik ilişkilerin gelişmeye devam etmesi kuvvetle muhtemeldir. Tarihsel olarak Amerika Birleşik Devletleri ve Japonya yakın siyasi ilişkileri sürdürdüler. Her iki ülke de birleşmiş durumda ve demokrasi ve kurallara dayalı uluslararası düzene bağlılık gibi ortak değerleri paylaşıyor. Bu siyasi işbirliği sıklıkla bölgesel ve küresel güvenlik konularını da kapsamaktadır.

Siyasi ilişkilerin, iki ülke arasındaki iş birliğiyle bölgesel güvenlik (özellikle Kuzey Kore ile ilgili), ekonomik işbirliği ve küresel zorluklara çözüm bulma gibi konulara odaklanması bekleniyor. Amerika, siyaset ve güvenlik alanında aslında Çin'in dışlanması yarattığı boşluğu Japonya ile iş birliğini artırarak telafi etmeye çalışıyor. Uluslararası makro düzeyde Japonya, Amerika'nın Çin ile olan ticaret boşluğunu doldurmak için çok güçlü bir üs ve küresel olarak meydana gelen stratejik boşlukları doldurmak için güçlü bir üs olarak görülüyor. Temel farklılıklara gelince, iki ülkenin tarih boyunca siyasetçileri tarafından kullanılan farklı para ve maliye politikaları ve yaklaşımlarından bahsedebiliriz. Yani her iki ülke de fiyat istikrarını ve ekonomik büyümeyi sağlamaya yönelik para politikaları izlerken yaklaşımları farklı olabilmektedir. ABD ve Japonya'nın maliye politikasına farklı yaklaşımları var. Amerika Birleşik Devletleri, özellikle durgunluk sırasında mali teşvik dönemleri ve mali sorumluluk

konusundaki tartışmalar yaşadı. Öte yandan Japonya, yüksek düzeydeki kamu borcu nedeniyle zorluklarla karşı karşıyadır.

KAYNAKÇA

Bank of Italy. (2023). *Annual Report of the Governor's Concluding Remarks: 2022 – 129th Financial Year*, https://www.bancaditalia.it/pubblicazioni/interventi-governatore/integov2023/en-cf_2022.pdf?language_id=1 adresinden alınmıştır

BBC. (2022). *G7: What is the G7 and what is it doing about Ukraine?*, <https://www.bbc.com/news/world-49434667> adresinden alınmıştır

Bloomberg. (2023). *Germany Will Suffer G-7's Only Contraction This Year, IMF Says*, <https://www.bloomberg.com/news/articles/2023-07-25/germany-will-suffer-g-7-s-only-contraction-this-year-imf-says> adresinden alınmıştır

Brookings. (2022). *US-Japan Relations in an Era of Economic Statecraft*, <https://www.brookings.edu/events/us-japan-relations-in-an-era-of-economic-statecraft/> adresinden alınmıştır

Conroy, H., & Miyakawa, T. (1972). *East across the Pacific: Historical & sociological studies of Japanese immigration & assimilation*. California: ABC-CLIO.

Council on Foreign Relations. (2023). *What Does the G7 Do?*, <https://www.cfr.org/background/what-does-g7-do> adresinden alınmıştır

East Asian Forum. (2023). *Japan's G7 high-wire balancing act*, <https://www.easiaforum.org/2023/04/17/japans-g7-high-wire-balancing-act/> adresinden alınmıştır

Forbes, (2023). *The World's Largest Public Companies*, <https://www.forbes.com/lists/global2000/?sh=669889d5ac04> adresinden alınmıştır

Hall PA, Soskice D. (2001). *Varieties of Capitalism: The Institutional Foundations of Comparative Advantage*. Oxford: Oxford University Press.

Homeland Security. (2023). *Readout of Secretary Mayorkas's Meeting with Japanese Minister Nishimura*, <https://www.dhs.gov/news/2023/01/06/readout-secretary-mayorkas-meeting-japanese-minister-nishimura> adresinden alınmıştır

House of Commons.(2023). *Statistics on UK-EU trade*, <https://commonslibrary.parliament.uk/research-briefings/cbp-7851/> adresinden alınmıştır

Huang, E. (2020). *Japan's economy has been dealt the 'final blow' by the coronavirus pandemic, says analyst, CNBC*, <https://www.cnbc.com/2020/04/07/japans-economy-has-been-dealt-the-final-blow-by-the-coronavirus-pandemic.html> adresinden alınmıştır

Hufbauer, G. C., & Jung, E. (2021). *Will Auto Trade Be a Casualty of US-Japan Trade Talks?*, *The Peterson Institute for International Economics*, <https://www.piie.com/blogs/trade-and-investment-policy-watch/will-auto-trade-be-casualty-us-japan-trade-talks> adresinden alınmıştır

Japan Ministry of Defense. (2015). *The Guidelines for Japan-U.S. Defense Cooperation*, <https://www.mofa.go.jp/files/000078188.pdf> adresinden alınmıştır

- Japan's Ministry of Defense. (2013). *National Security Strategy*, https://japan.kantei.go.jp/96_abe/documents/2013/index.html adresinden alınmıştır
- Johnston, E. (2008). The Future of US-Japan Relations in a McCain or Obama Presidency: Does Japan Matter?, *The Asia Pacific Journal*.
- Konishi, S. (2016). *Is disaster relief revolutionising Japan's security affairs?*, *East Asia Forum*, <https://www.eastasiaforum.org/2016/07/06/is-disaster-relief-revolutionising-japans-security-affairs/> adresinden alınmıştır
- Kose, M., Lakatos, A. , Ohnsorge, C, & Stocker, M. (2017). *The Global Role of the U.S. Economy: Linkages, Policies and Spillovers*, *World Bank Group*, <https://documents1.worldbank.org/curated/en/649771486479478785/pdf/WPS7962.pdf> adresinden alınmıştır
- Krugman, P. (2013). *Austerity, Italian-Style*, *The New York Times*, 24 February 2013, <https://www.nytimes.com/2013/02/25/opinion/krugman-austerity-italian-style.html> adresinden alınmıştır
- Krugman, P. (2020). *Why Can't Trump's America Be Like Italy?*, *The New York Times*, <https://www.nytimes.com/2020/07/23/opinion/us-italy-coronavirus.html> adresinden alınmıştır
- Lamont, Ch., & Ordaniel, J. (2022). *An Alliance Renewed? Future-proofing U.S.-Japan Security Relations. Issues & Insight*, 1-71 adresinden alınmıştır
- Liu, Ch. (2018). *Obama's Pivot to Asia and Its Failed Japan-South Korea Historical Reconciliation*, *East Asia*, 293–316
- Löfflmann, G. (2016). *The Pivot between Containment, Engagement, and Restraint: President Obama's Conflicted Grand Strategy in Asia*, *Asian Security*, 92-110.
- Miller, J. (2014). *World Leaders Cancel G-8 Summit in Russia After Ukraine Crisis*, *Time*, <https://time.com/35965/world-leaders-cancel-g8-summit-in-russia-after-ukraine-crisis/> adresinden alınmıştır
- Miller, M. (2018). *Let's Not be Laughed at Anymore: Donald Trump and Japan from the 1980s to the Present*, *Journal of American-East Asian Relations*, 138–168.
- Milliken, D. (2023). *UK economy surpassed pre-COVID size in late 2021, new data shows*, *Reuters*, <https://www.reuters.com/world/uk/uk-statistics-office-revises-up-strength-post-covid-bounce-back-2023-09-01/> adresinden alınmıştır
- NBC. (2006). *Bush & Koizumi have unique relationship*, <https://www.nbcnews.com/id/wbna13613148> adresinden alınmıştır
- New York Times. (2012). *Brain Drain Feared as German Jobs Lure Southern Europeans*, *New York Times*, <https://www.nytimes.com/2012/04/29/world/europe/germany-looks-to-southern-europe-to-fill-jobs.html> adresinden alınmıştır
- Okina, Y. (2023). *Japan's new vision for economic growth*, *East Asia Forum*, <https://www.eastasiaforum.org/2023/08/26/japans-new-vision-for-economic-growth/> adresinden alınmıştır

Ontario Canada. (2013). *Proximity to Market*, https://web.archive.org/web/20140502211022/http://www.investinontario.com/en/Pages/WO_PTM_default.aspx adresinden alınmıştır

Prasad, M. (2006). *The Politics of Free Markets: The Rise of Neoliberal Economic Policies in Britain, France, Germany, and the United States* Chicago: The University of Chicago Press.

Rees, D. J. (1999). *Global Systems*. London: Arnold Publishing.

Reuters, (2023). *UK set to have weakest growth among G7 in 2024*, IMF forecasts, <https://www.reuters.com/world/uk/uk-set-have-weakest-growth-among-g7-2024-imf-forecasts-2023-10-10/> adresinden alınmıştır

Rich, M. (2018). *Misreading Trump: Ally Japan Is Spurned on Tariff Exemptions*, *The New York Times*, <https://www.nytimes.com/2018/03/23/world/asia/japan-trump-tariffs-trade-.html> adresinden alınmıştır

Romei, V. (2019). *Italy exits recession as exports boost growth*, *Financial Times*, <https://www.ft.com/content/5715b188-6b35-11e9-80c7-60ee53e6681d> adresinden alınmıştır

Sacks, D. (2022). *Enhancing U.S.-Japan Coordination for a Taiwan Conflict*, *The Council on Foreign Relations*, <https://www.jstor.org/stable/resrep38830> adresinden alınmıştır

Sanderson, R. (2011). *Italian deficit narrows in third quarter*, *Financial Times*, <https://www.ft.com/content/7756acd4-1cdf-11e0-8c86-00144feab49a#axzz1SIwD9iir> adresinden alınmıştır

Santander T. (2023). *France: Economic and political outline*, <https://santandertrade.com/en/portal/analyse-markets/france/economic-political-outline> adresinden alınmıştır

Schneider-Petsinger, M. (2023). *Five priorities for G7 to strengthen economic security*, *Chatham House*, <https://www.chathamhouse.org/2023/05/five-priorities-g7-strengthen-economic-security> adresinden alınmıştır

Sivakumar, V. (2023). *Canada has G7's 2nd highest projected real GDP growth in 2023 and 2024*, *CIC News*, <https://www.cicnews.com/2023/04/canada-has-g7s-2nd-highest-projected-real-gdp-growth-in-2023-and-2024-0434567.html#gs.0hqkd3> adresinden alınmıştır

Solís, M. (2023). *As Kishida meets Biden, what is the state of the USJapan alliance?*, *Brookings*, <https://www.brookings.edu/articles/as-kishida-meets-biden-what-is-the-state-of-the-us-japan-alliance/> adresinden alınmıştır

Spiegel International, (2011). *Will German Growth Stall in 2012?*, Spiegel International, <https://www.spiegel.de/international/business/defying-the-euro-crisis-will-german-growth-stall-in-2012-a-805554.html> adresinden alınmıştır

Statista. (2023). *G7 countries' share of world's GDP 2000-2023*, <https://www.statista.com/statistics/1370614/g7-country-gdp-share-world/> adresinden alınmıştır

Statistics Canada. (2011). *Exports of goods on a balance-of-payments basis, by product*, *Statistics Canada*, <https://web.archive.org/web/20111102044929/http://www40.statcan.gc.ca/101/cst01/gblec04-eng.htm> adresinden alınmıştır

Tabnak. (2023). *The new initiative of the G7 leaders*, <https://www.tabnak.ir/fa/news/1176061/> adresinden alınmıştır

Takenaka, K. & Kaneko, K. (2020). *Britain signs first major post-Brexit trade deal with Japan*, Reuters, <https://www.reuters.com/article/us-britain-japan-trade-idUSKBN2780AL/> adresinden alınmıştır

The Economist. (2023). *The German economy: from European leader to laggard*, *The Economist*, <https://www.economist.com/finance-and-economics/2023/08/17/the-german-economy-from-european-leader-to-laggard> adresinden alınmıştır

The White House. (2023). *G7 Hiroshima Leaders' Communiqué*, <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/statements-releases/2023/05/20/g7-hiroshima-leaders-communicue/> adresinden alınmıştır

The world fact book. (2007). *Canada, Central Intelligence Agency*.

TIME, <https://time.com/35965/world-leaders-cancel-g8-summit-in-russia-after-ukraine-crisis/> adresinden alınmıştır

US Central Agency. (2023). *CIA Fact book: Germany*, <https://web.archive.org/web/20160211075204/https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/gm.html> adresinden alınmıştır

US Department of State. (1997). *G7/Summit of The Eight: History and Purpose*, https://1997-2001.state.gov/issues/economic/summit/fs_summit_history.html adresinden alınmıştır

US Department of State. (2023). *Joint Statement of the Japan-U.S. Economic Policy Consultative Committee*, <https://www.state.gov/joint-statement-of-the-japan-u-s-economic-policy-consultative-committee/> adresinden alınmıştır

Vogel. (2002). *S.T. U.S.-Japan Relations in a Changing World*. Washington DC: Brookings Institution Press, 5.

Webster, J. (2019). *What Does the G7 Stand For?*, TIME, <https://time.com/5657375/what-is-g7/> adresinden alınmıştır

World Population Review.(2023). *Manufacturing by Country 2023*, <https://worldpopulationreview.com/country-rankings/manufacturing-by-country/> adresinden alınmıştır

Yashiro, N. (2023). *Kishida strikes back on stagnant wages*, *East Asia Forum*, <https://www.eastasiaforum.org/2023/08/02/kishida-strikes-back-on-stagnant-wages/> adresinden alınmıştır